

Gäller för: Verksamhet Radiologi

Giltig från: 2024-12-12

Innehållsansvar: Kristina Eriksson, (krier6), Röntgenassistent

Giltig till: 2026-12-05

Granskad av: Flera granskare finns - se eftersättsblad

Godkänd av: John Brandberg, (johbr4), Verksamhetschef

Axel

Alla axel undersökningar förutom postop proteser och liggande

Us kod/Us namn 631000D / 631000S – Axel höger/vänster

Indikation Fraktur, luxation, degenerativa förändringar mm

Förberedelser

- Granska remiss och ev. tidigare undersökningar
- ID-kontroll skall utföras på undersökningsrummet
- Längd och vikt skall tillfrågas samt dokumenteras i RIS
- Avlägsna föremål som skymmer us-området
- Kompression skall ej användas
- Graviditet skall ej tillfrågas
- Gonadskydd skall ej användas
- Använd ev. blyhagel som markör i de fall det behövs
- Sätt sidomarkering
- Ev medföljande som närvarar i rummet vid bildtagning skall bära strålskydd

Kontrastmedel Nej

Bildtagning/Projektioner

Frontal

Position	Bilden tas AP. Patienten skall sitta/stå rak i ryggen och med handen på magen. Vrid patienten ca 45° med aktuella axeln mot detektorn (skulderbladet parallellt med detektorn)
Centrering	I axelleden.
Vinkel	0°
Kriterier	Spetsen på coracoideus projiceras 1-2 cm lateralt om glenoiden. Caput friprojiceras från acromion. Axelleden friprojiceras.
FFA	110 cm

Axial

Position	Bilden tas PA. Patienten skall sitta/stå rak i ryggen och med handen på magen. Vrid den aktuella sidan mot detektorn så att caput humeri och scapula hamnar parallellt med strålriktningen.
Centrering	I axelleden
Vinkel	0°
Kriterier	Scapulas mediala kant projiceras över den laterala kanten samt caput humeri. Scapula samt caput humeri friprojiceras från bröstkorgen.
FFA	110 cm

Transversell

Position

Bilden tas PA.

Patienten skall sitta rak i ryggen och med handen på magen.

Vrid den aktuella sidan ifrån detektorn ungefär lika mycket som man vrid på frontalprojektion.

Be patienten vrida huvudet åt motsatt sida samt luta huvudet mot den andra axeln i möjligaste mån.

Centrering

I axelleden

Vinkel

Caudal vinkel ca 30 gr

Kriterier

Caput friprojicerad från acromion.
Fri ledspringa.

FFA

110 cm

Strålskydd

Se under rubriken förberedelser

Dokumentation

Om kriterier inte uppnås för undersökning skall anledning dokumenteras i aktuell remiss

Ansvar

Första linjens chef ansvarar för att rutinen sprids och gör den känd inom verksamheten. Berörda medarbetare ansvarar för att efterleva rutinen och rapporterar förekommande avvikelser i MedControl Pro (MCP).

Övrigt

Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilder

Bilder skickas till BFR

Referenser

[Strålsäkerhet](#)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Radiologi

Innehållsansvar: Kristina Eriksson, (krier6), Röntgenassistent

Granskad av: Andreia Miron, (andmi2), Överläkare, Asmaa Imam, (asmei1), Specialröntgensjuksköterska

Godkänd av: John Brandberg, (johbr4), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9802-1816834204-804

Version: 6.0

Giltig från: 2024-12-12

Giltig till: 2026-12-05